

Protocol e-mail en Internetgebruik OPO

Smallingerland

Januari 2004

Protocol e-mail en Internetgebruik OPO Smallingerland

Drachten, 17 juni 2004.

Het Bestuur van Openbaar Primair Onderwijs Smallingerland

gelet op de ter zake doende bepalingen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, van de Grondwet, van het Wetboek van Strafrecht, van het Burgerlijk wetboek, van de Arbeidsomstandighedenwet, van de Wet Medezeggenschap Onderwijs en de Wet op de bescherming van de persoonsgegevens;

gelet op het rapport "Goed werken in Netwerken" van de Registratiekamer, waarin wettelijke kaders en regels voor controle op e-mail en internetgebruik van werknemers zijn opgenomen;

gelet op de besluiten van de afzonderlijke (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden van 18 mei 2004, waarbij is ingestemd met dit protocol;

BESLUIT

het hierna volgende Protocol voor e-mail en internetgebruik vast te stellen.

Tekst van het PROTOCOL:

Artikel 1 Begripsbepaling.

1. Onder werkgever wordt verstaan het bevoegd gezag.
2. Onder werknemer wordt verstaan het onderwijspersoneelslid, dat door of vanwege de werkgever is aangesteld, zowel in vaste als tijdelijke dienst.
3. Onder verkeersgegevens worden verstaan gegevens over het gebruik maken van e-mail en internet, zoals de afzender, de ontvanger, de bezochte sites, de datum, de tijd, de duur en de inhoud van het verkeer.
4. Onder een onderzoek wordt verstaan (ook met terugwerkende kracht) controleren van het e-mail en internetgebruik van een werknemer en het ten aanzien van hem of haar doen van observaties (feitelijk bewijskracht verzamelen).

Artikel 2 Doel van het protocol.

1. Dit protocol heeft ten doel een goede balans te bereiken tussen een verantwoord gebruik van e-mail en internet en de bescherming van de privacy en vrijheid van werknemers.
2. Het protocol bevat afspraken over de wijze waarop de werkgever omgaat met het vastleggen en controleren van tot een werkgever herleidbare gegevens over e-mail en internetgebruik.

Artikel 3 Algemene uitgangspunten.

1. het controleren van verkeersgegevens die tot een werknemer herleidbaar zijn wordt tot een minimum beperkt. Hierbij wordt gestreefd naar een maximale bescherming van privacy en vrijheid van werknemers op de werkplek.
2. Persoonlijke verkeersgegevens zullen alleen gebruikt worden voor de in artikel 6 genoemde doelen.
3. Het uit een oogpunt van kosten- en capaciteitsbeheersing samenstellen van management informatie en gebruiksstatistieken op basis van de vastgestelde verkeersgegevens valt niet onder de werking van dit protocol. Voorwaarde daarbij is dat het gaat om geanonimiseerde en getotaliseerde gegevens.

Artikel 4 E-mail gebruik.

1. Werknemers zijn gerechtigd het e-mail systeem voor niet zakelijk verkeer te gebruiken voor het ontvangen en versturen van persoonlijke e-mail berichten (zowel intern als extern).
2. Dit recht van de werknemer is gebonden aan de volgende voorwaarden.
 - a) de mail mag niet storend zijn voor de dagelijkse werkzaamheden.
 - b) het is niet toegestaan dreigende, seksueel intimiderende, dan wel racistische berichten te versturen;
 - c) het is niet toegestaan zich in te laten met online gokken, versturen van kettingbrieven e.d.;
 - d) het is niet toegestaan schade aan het bevoegd gezag (ook imagoschade) en aan derden toe te brengen.
 - e) het is niet toegestaan ongevraagde ideële of commerciële reclame (ook wel spam genaamd) te verzenden;

Artikel 5 Internetgebruik.

1. Internet wordt door de werknemers gebruikt voor opbouwende educatieve doeleinden.
2. Werknemers zijn gerechtigd het internetsysteem voor niet-zakelijk verkeer te gebruiken.
3. Dit recht van de werknemer is gebonden de volgende voorwaarden:
 - a) het internet gebruik mag niet storend zijn voor de dagelijkse werkzaamheden;
 - b) het is niet toegestaan bewust sites te bezoeken die pornografisch materiaal bevatten, dan wel racistische sites;
 - c) het is niet toegestaan illegale software en auteursrechtelijk beschermde gegevens te downloaden en te versturen.
 - d) het is niet toegestaan aankopen of bestellingen te doen voor privé doeleinden;
 - e) het is niet toegestaan schade aan het bevoegd gezag (ook imagoschade) en aan derden toe te brengen.

Artikel 6 Toegestane vastlegging van verkeersgegevens.

1. De werkgever legt met als doel de bewaking van dit protocol de in artikel 1 genoemde verkeersgegevens over e-mail en internetgebruik vast.
2. De standaard bewaartermijn van deze verkeersgegevens is maximaal één maand. Deze termijn geldt uiteraard ook voor gemaakte back-ups, die op een veilige plaats bewaard dienen te worden.
3. In gevallen als bedoeld in artikel 8 van dit protocol kan van deze bewaartermijn worden afgeweken.
4. Informatie die terug te voeren is op leerlingen mag niet op het openbare deel van het net terecht komen.

Artikel 7 Systeem en netwerkbeveiliging en blokkering.

1. vanuit beveiligingsoogpunt is de werkgever gerechtigd zijn systeem of netwerk op geautomatiseerde wijze te beveiligen tegen systeemaanvallen door virussen, trojans of andere schadelijke programma's.
2. De werkgever is gerechtigd verdachte berichten te retourneren aan de afzender.
3. De werkgever is gerechtigd verdachte berichten op een aparte locaties te bewaren voor nader onderzoek of eventuele herstelwerkzaamheden. De betrokken werknemer wordt hierover geïnformeerd.
4. De werkgever is gerechtigd verboden en ongewenst gebruik software matig te blokkeren of te voorkomen door het niet aanbieden van software.

Artikel 8 Onderzoek in bijzondere gevallen.

1. indien er tegen één of meerdere werknemers sprake is van een redelijke verdenking of vermoeden van een strafbaar feit of ongeoorloofde handeling in de zin van dit protocol, dan dient de werkgever betrokkene(n) daarop in eerste instantie via het reguliere functioneringstraject aan te spreken.
2. Indien de redelijke verdenking of het vermoeden blijft bestaan, kan de werkgever besluiten tot het verrichten van het in artikel 1, lid 4 bedoelde onderzoek.

3. De opdracht tot het doen van een dergelijk onderzoek wordt gegeven door het bevoegd gezag. Daartoe wordt een advies voorbereid door de direct leidinggevende. De directie dient, de betrokkene gehoord, in te stemmen met het advies.

Artikel 9 Rechten van werknemers.

1. werknemers hebben het recht de over hem of haar verzamelde gegevens als bedoeld in artikel 8 zo spoedig mogelijk in afschrift te ontvangen. (inzagerecht en kopierecht).
2. Werknemers hebben het recht om hierop binnen twee weken schriftelijk te reageren in de vorm van een verweer, waarbij kan worden verzocht het verrichte onderzoek (laten) verbeteren dan wel aan te vullen indien sprake is van feitelijk onjuiste gegevens (correctierecht).
3. Werknemers hebben het recht in de over hem of haar geregistreerde gegevens, die niet (langer) ter zake doen, of in strijd met het protocol of een wettelijk voorschrift zijn geregistreerd te (laten) verwijderen en te (laten) vernietigen (verwijderingsrecht).
Over een verzoek om verwijdering en vernietiging wordt binnen 4 weken beslist. Indien een dergelijk verzoek wordt ingewilligd, vindt de verwijdering en vernietiging meteen plaats.
4. De verzoeken en het verweer als bedoeld in dit artikel worden gericht aan het bevoegd gezag.

Artikel 10 Maatregelen.

1. De werkgever beslist op basis van het gehouden onderzoek en het schriftelijk verweer van de betrokken werknemer of een maatregel wordt opgelegd.
2. Indien besloten wordt tot het opleggen van een maatregel dan zijn de desbetreffende bepalingen van de CAO Primair Onderwijs van toepassing.
3. Indien uit het onderzoek blijkt dat er een redelijke verdenking of vermoeden van het plegen van een strafbaar feit is, dan zal de werkgever hiervan aangifte doen.

Artikel 11 Systeembeheer.

1. De algemene (beroepsmatig) aan de systeembeheerder(s) opgelegde geheimhoudingsplicht geldt onverkort voor het privé gebruik van e-mail en internet door werknemers.
2. Zonder verkregen opdracht daartoe is (zijn) systeembeheerder(s) niet bevoegd tot het lezen van e-mail berichten van werknemers. Ook het controleren van internetgebruik en het real-time meekijken met het internetgebruik van werknemers is niet toegestaan
3. Op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen de werknemers e-mail van leerlingen bekijken.
4. Een onderzoek naar het e-mail of internetgebruik wordt eerst gestart nadat daar door het bevoegd gezag opdracht toe is verstrekt.

Artikel 12 Bezwaren en klachten procedure.

1. Indien het onderzoek als bedoeld in artikel 8 van dit protocol leidt tot het opleggen van een disciplinaire maatregel dan zijn de ter zake geldende bepalingen van de Algemene Wet Bestuursrecht van toepassing.
2. De werknemer kan een klacht indienen bij benadeling in zijn of haar rechten op grond van dit protocol of een onredelijke behandeling. De klacht dient bij een daartoe in het leven geroepen onafhankelijk klachtencommissie te worden ingediend.

Artikel 13 Slotbepalingen.

1. Dit protocol treedt in werking op de achtste dag nadat het door ons met instemming van de Gemeenschappelijk Medezeggenschapsraad definitief is vastgesteld. In de week tussen vaststellen en in werking treden wordt het besluit op behoorlijke wijze aan de werknemers kenbaar gemaakt.
2. Wijziging van dit protocol komen op dezelfde wijze met instemming van de Gemeenschappelijk Medezeggenschapsraad tot stand.
3. Dit protocol kan worden aangehaald als "Protocol e-mail en internetgebruik OPO Smallingerland".

Toelichting op Protocol e-mail en Internetgebruik OPO Smallingerland

Het protocol behandelt uitsluitend het e-mail en internet gebruik van onderwijspersoneel.

Aanvullend hierop worden op schoolniveau de volgende afspraken gemaakt met de leerkrachten:

- ✓ Internet wordt gebruikt voor opbouwende educatieve doeleinden;
- ✓ Sites die door leerkrachten aan de leerling worden aangeboden worden eerst door de leerkracht bekeken;
- ✓ Er worden geen sites bekeken die niet aan de fatsoensnormen voldoen;
- ✓ Er wordt aan de leerlingen uitgelegd waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bekijken;
- ✓ De leerkracht draagt zorg voor een omgeving waarin leerlingen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen; het is meestal immers niet hun schuld;
- ✓ Regels en wetten met betrekking tot copyright worden in acht genomen;
- ✓ Informatie die terug te voeren is op leerlingen mag niet op het openbare deel van het net terecht komen;
- ✓ Namen in combinatie met foto's van leerlingen worden niet op het net gepubliceerd. In voorkomende gevallen alleen met toestemming van de ouders. Ook voor het publiceren van individuele foto's wordt eerst toestemming gevraagd;
- ✓ Voor e-mail geldt ook het briefgeheim, maar op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen leerkrachten e-mail van leerlingen bekijken.

Uiteraard komt het voor dat leerlingen gebruik maken van internet ter verrijking van het onderwijs; om informatie te zoeken, contacten te leggen met leerlingen van andere scholen en om deskundigen te raadplegen. De software die in ontwikkeling is verwijst meer en meer naar internetsites voor aanvullend, actueel of alternatief materiaal. Internet activiteiten worden hiermee steeds meer onderdeel van methodes en leergangen. De software bij methode kan in de toekomst door kinderen ook via internet worden benaderd.

Het is daarom verstandig met de leerlingen een aantal gedragsafspraken te maken

- ✓ Zonder toestemming van de leerkracht wordt geen persoonlijke informatie door gegeven op internet: namen, adressen en telefoonnummers.
- ✓ Vertel je leerkracht meteen als je informatie tegenkomt waardoor je je niet prettig voelt of waarvan je weet dat het niet hoort; houd je aan de afspraken, dan is het niet jouw schuld dat je zulke informatie tegenkomt;
- ✓ Leg nooit verdere contacten met iemand zonder toestemming van je leerkracht;
- ✓ Verstuur bij e-mail nooit foto's van jezelf of van anderen zondertoestemming van je leraar;
- ✓ Beantwoord nooit e-mail waarbij je je niet prettig voelt of waar dingen in staan waarvan je weet dat het niet hoort, het is niet jouw schuld dat je zulke berichten krijgt.
- ✓ Verstuur ook zelf dergelijk mailtjes niet;
- ✓ Spreek van tevoren met je leraar af wat je op internet wilt gaan doen;

Het is verstandig om de gedragsafspraken uit dit protocol rondom het gebruik van internet en e-mail te communiceren met de ouders en op te nemen in de schoolgids.